

FILIPAI

Iiya Pol siya om Rom hir mìriiya mii biyie mi siya ta yokwowa ha wìnkika. Biya siya om Efesas hir bidi ywowin. Mi iikamim naingwo tibmiiyim om Filipai hìranim yìm umir digworaekwo bìdiyar mi haìngiriyyu haiginim mi sima ina hauugiyim Pol siiram hìriir maeyaua mii biyie siya mìriiya. Mi Pol siya ta yokwowa minam wìnkikin simiir boìn wadiekikin. Pol siya maeyauwa mii biyie mìriiya saiir hìrar nikì okaigin wieyinsopkak. Mi siya maìrgimaìrga hìriiyar nwokaigin mi siya ti hiriinansi boinkikin sima Jisis saika nama-sukikini mi sima wi maìrgimaìrga hìriiyar nwoki onìnaeyim mi sima wi siiram naìngwoyimyok rani. Iriig.

¹ Pol kara mi Timoti siya, krira Jisis Krais siir mii priimìriiyan inkamko. Krira ta yokwowa iikamim Adi Komii krìmiir Wanin siir piugana saiir kìgrìraowiyim mi saiir whìndirìraerar haiginiuwiyim kimiiram wìnkika mi iikamim Jisis Krais siir yai aiir wakaeyokna apiyim kimiiram warar.

² Krira ha naìngwoyi krìmiir Adi Komii krìmiir wanin mi krìmiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krais, krìmiirin wi sowaniyyar nokboìn mamaìr haiginiuwì irìpa nongwomamaìr aeyim. Iriig.

Paul siya Adi Komii siirim sriigìn, yìpìki iikamim ta yokwo aiir mwaini simiir whìnkinsiis haiginiuim

³ Iyiim kara kimiir naìngwòwarkaikiyyim, kara pi Adi Komii siirar boìn wadie kimiirsi.

4 Hiyim kara Adi Komii krimiir Wanin siiram sriyim kimiir whinkinsiis haiginium, kara pi mairstgimaирga nwoki.

5 Whisarii rani, biya kima kariir whinkinsiis haiginugim Adi Komii siir yaiya sair nanaakninkii haiginium iya biigibii kima wakaeyokna apa mi tisi tariinana nadigniyim.

6 Kara ti dimin'in siir bidi yinokninkin kiin'in Adi Komiiyin yipikin kimiir tirkiyin siir wakaeyokna apim mi kimiirin wi siya whinkinsiis haiginiuwi siirim sibgu wakaeyokna apim mi wi iya Jisis Krais siya nitana sairrar nadigiawi mi siya siyasiya nanaakninkii haiginunaei mi iikam simiirin wi siyar hidi.

7 Kariir kwoin'in iikamim kimiiramin nhami nhami naingwokwonanae rani. Dimusi rani, kariir miiyim kima whinkinsiis haiginugim iiyim kara maeyaua mii biyie mireiya sair hir hiugripkikikaiyin mi iiyim kara rirmiyya mi owim mi Adi Komii siir yaiyim simiir mi anaakninkii haiginium iikam simiir kwoinim simiir kiyaiyim mi sima wi Adi Komii siir siyuim kara tirim wi simiir nwoki apim.

8 Adi Komii siya ina ninokninkin, kara iikam whiekakim kimiiramin nhami nhami naingwokwonanae rani, Krais siya naingwokwonanaelya sair hiriinan.

9 Kara Adi Komii siiram minam srii, iikam kima wi irni nwirniyamar dinan aingwokwonanae mi kima wi Adi Komii siir dimin taemimin simiir nwoki sibgu inokninkin'm mi kima wa nwoki inokninkin'm piki hinuin dimin ikin miyyikin mi piki hinuin dimin ikin biyeyin.

10 Mi ti hiriinan saiirsika, kima kariir dimin miiyik miiyikim simiir wakaeyokna api mi iiya Krais siya swoki iti mi kimiir kwoinim wi dimin biyieki nwokai rani.

11 Mi iripi hiriinan kara Adi Komii siirim minim srii Jisis Krais siya wi kimiir kwoin imiir nwoki hiurworwokaiym kimiir whinkinsiis haiginiuwim wadie sibgu owam mi kima dimin miiyik tiri mi ti hiriinan saiirsika Adi Komii siya wi inig komiigak saiiroi nwowi. Iriig.

Paul siya ha naingwokin, siya siyiumwoni nwowim mi Jisis Krais siir nwoki kigna apim mi siya wi kimiir nwoki whinkinsiis haiginiuim

12 Ti kariir nomiiyauim, kara minam naingwomi kima dinokninkin, ti diminim kariirim nitim, sima kariir tirbumbuki windi, ti diminim iikamim Adi Komii siir yai win kibya sairim naingwo tibmiiyim simar niki tirbugim.

13 Kariirin maeyaua mii biyie miriiya saiarar hiugripkikikaigi windi mi kamim yaii niniiyim mi iikam nhirim kingiin hir nwo ikim, sima ina ninokninkinim kariirin maeyaua mii biyie miriiya sair hir hiugripkikikaiyin, whisarii rani, kara Krais siir yaiyim simiir wakaeyokna apkin.

14 Mi iripi hiriinan kara tisi tirar nwowin. Dimusi rani, iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiiyim sima ntidgak paninsyi ywosi mi sima kiriekak asi nwokim Adi Komii siir yaiya sair nanaakninkii haiginiusiyin. Dimusi rani, sima ina kigim kara tisi maeyaua mii biyie miriiya hiugripkikikaiya sair tirar nwokaiyin mi sima

ina naingwo tibmiiyim Krais siya wi simiir whinkinsiis haiginiuwi.

15 Iikam nhirim Krais siir yaiya sair nanaakninkii haiginiugim. Dimusi rani, sima kwoin biyie biyie kariiram naingwokim mi sima minam warar mi aingwokim simiir kiyaiyim kariir haiburgigim mi simiir yai imiir wakaeyoknam. Yim iki iikam nhirim Krais siir yaiyim simiir nanaakninkii haiginiugim. Dimusi rani, sima wadiekim mi ina naingwowim ti dimin imiir tirim mi kariir whinkinsiisim

16 yipiki ti iikam miyyikim ti dimin imiir tiriiyim. Dimusi rani, sima kariiram naingwokwowikim. Sima ina ninokninkinim kariirin Adi Komii siyar nimbinkikin siir yai imiir kigriraowim mi simiir nanaakninkii haiginiuwim tapair.

17 Iikam nhirim yipiki Krais siir yai imiir nanaakninkii haiginiuwiyim yim sima kariiram bi naingwokwonanaeikin. Niingaki niingakiinga. Sima hiniina naingwoxi kariirin wi sima kiyopsibgi haiginiuwi mi kara wi mairstimairstga nwo rani. Dimusi rani, kara ini maeyaua mi biyie mireiya sair tir hiugripkikikaiyin mi sima iikamim simiir kwoin imiir kiyaii simiir wakaeyokna apim mi kariirin. Niingaka.

18 Tiriiginin yio dimin Komii rani! Mi ti iikam nhirim sima Krais siir yai imiirin siyu biyieni nanaakninkii haiginiugi windi mi nhirim siyu miyyikni mi anaakninkiigi windi, ti hiriiran siyuun kariirin mairstimairstga sima nwowaiginiuwi. Dimusi rani, sima Krais siir yai imiir nanaakninkii haiginiugim yio tiriiginin yio dimin whoimoni rani.

19 Kara ini maиргимаиргар nwoyokiyokiyyamin. Dimusi rani, kara ina ninokninkinin Adi Komii siir naeyiu iiirin, yipikin wi Jisis Krais siya nikropkii kariir whinkinsiis haiginiuwam mi kariirin maeyaua mii biyie miriya sair hir hiugripkikikaiyin rirmiyya sair hiranki nwokiyim. Dimusi rani, kima Adi Komii siiram sriigim kariir whinkinsiis haiginiuwim.

20 Kara ta sairam minam naingwowi, kara Adi Komii siir yai aiirin wi haigiprakai rani mi kariir piua wi nopai rani mi kariir kwoinin wi kirleyar nwowi mi Adi Komii siir yai imiilar nanaakninkii haiginiuwi biiya kara nonkwowim simiir hiriinan mi ti tariinanar nadigniyim. Mi kara omwai waiya mi kara mi aowi mi ti iikamim wi ha boini Krais siya wadiekin. Dimusi rani, dimin taeminim kara tirim simiirsika.

21 Mi ti dimin taeminim kara tirim simiir bwamkibwamin yio Krais siyaigin. Mi kara naowi, mhoiiya kara wi dimin kibi kibiyim Adi Komii siirim wi simiir haii mi kara wi saika nwowi.

22 Mi kara nao karamae nwowi mi omwaiyar nikai waiyaei mi ti dimin taeminim kara tirim yim iikam imiir whinkinsiis haiginiuwi Krais siir wakaeyokna apim. Kara ninokninkin tani piki hinuin aka bii nwowa omwai waiya saeya iyie? Nao saeya.

23 Kara pi hid rani kara naowam naingwowi Krais saika nwowim. Wi ta wadie hiriinan saeya nwowi.

24 Mi ta hiriinan saiarsi whinkinsiis haiginiuwi kimiirin, ya ini wadiekawadie saeya nwowa kara ti nu iiirar nwokai okripkaii, tariigina ya ini biigibii saeya ywowa.

25 Kara hiriyyar naingwo tibmii kini kara wi nao rani mi kara wi omwai hiriinan saiarsi waiyaei kimiir whinkinsiis haiginuwam Adi Komii siir yaiya saiir sibgu wakaeyokna apim mi kima wi mairstimaiggar nwowi. Dimusi rani, kara ini omwaiyar niksi waiyan.

26 Mhoiyya kara nitii mi kimaka nini oni mi kima wi mairstimaiga komiiyar nwowi kariiramin mi kima wi Krais siir inig iir hainankii.

27 Mi dimin whirki kimiir nimbinii mi kima wi ti dimin taemin imiirin wi haini naingwokii. Kima dimin taemin kibi kibi imiir tir iikam yipiki Adi Komii siirim naingwo tibmiiyim siyu kibiyin sima tiryin siir hiriinan tir. Mi ta hiriinan saiirsika mhoiyya kara wi kimiir namisi kigi, iyie? Wi kimiir kig rani mi kara dimin kibi kibiyim iikam ima boini iikam kimiir, simiirin wa wakaei, tiriiginim kirie kimiir naingwo tibmii aeya nwowim mi kwoin whirua kima mi owim mi iripa kima mi miriyyim.

28 Tiriiginim yipiki kimiir sau omomin siirsi kipi nidiid dimusi rani, wim kima Jisis Krais siirgim. Kima Kirie hiriyyar dwokripkai. Dimusi rani, wim kima ti hinina tirikim mi ta hiriinan saiirsika ti dimin taemin hiriinanim yim wi simiir niisiimauuwi. Adi Komii siya simiir nonkwobumbuninkini mi kimiirin wi siya nanmaiwarkainaei mi kima wi saika sibgu owi.

29 Mi dimin komiigikomiiyin yio ti si, Adi Komii siya kimiirin minam kiwakikin kima Jisis Krais siiram naingwo tibmii kinnim. Mi ti dimin hiriinanin sasa rani. Jisis Krais siirsika Adi Komii siya ti dimin biyie imiirin asi kiwakikin kimiiram nitamin. Dimusi rani, kima siir wakaeyokna

apkim.

³⁰ Kíma mi kara ním kríma nomiiyaugim mi ti iikamím krímiir tírbuwiyím mi krímiir níkbumbuwiyím mi ti hiriinan siyíu kaimwówín biiyar nwoyokiyokíinaniyín ini tariinanar yadigniyín mi wím kíma ti iikamím yípíki kímiir nigbumbuwím simíirin ina nínokníkinim. Iriig.

2

Kríma krímiir kwóiním simíirin kíkíntímdínu mi iki iikamím yípíki Adi Komíi síir yai ímíir wakaeyokna apiyím simíiram daingwo

¹ Kímiir kwóinim kírleyar dwokrípkai. Dimusi rani, wím kíma Krais síir yai ímíir wakaeyokna apkim. Kíma maírgímaírga híriiyar dwokrípkai. Dimusi rani, Krais siya kímiiram naingwokwonanae. Kíma mi Adi Komíi síir naeyíu ieya kíma ini kwóin whíruwar ywówískiyím mi kímiir kwóinim nhírmiyam daingwo mi simíiram daingwokwonanae.

² Kíma irípa dongwomamaír ae mi kwóin whírua dwo mi kíma iikam íma mi Adi Komíi siya simíiram daingwokwonanae mi kíma kwóin whíruwar dwowíski. Mi ti dimin híriinanin ini haníin kímiir kwóinau kwírii idwokaii mi kíma wi maírgímaírga kariir nwoyaiginiwi.

³ Kíma kimamar kípi naingwona mi dimin taemnínm ha kípi tir mi iikamím kímiirin wi híriinan saiarsi boínsi wím kíma ini nhírim simíir kou ywówím. Kímiir kwóinim yím kímar kíntímtínuma mi kíma hinína daingwo kímiir kouwín ini iikam nhírim síma ywówím.

4 Kima, kimamar kipi naingwona. Kima iikam nhirmiyam daingwo mi diminim sima naingwowi ikim.

5 Kima Krais siya naingwowa biya sair hiriinan daingwo. Yio ti hiniiingin.

6 Mi yio siya ini Adi Komii siir hiriinanar swoki owin mi siya ha bi naingwokin siya Adi Komii siir hiriinanar swoki owi.

7 Mi yio siya ti dimin taeminim kirie komiigakim ninomor kouanim simiirin digiumii bidi haimriyugigim mi yio siyarin ini inkamin whisarii mii priimiriyyin siir hiriinan yinkpitki. Mi siirin Maria saeya naokainakikin mi siya iikam krimiir hiriinanar nimbiyamkin.

8 Siya inkamnan nimbiyamkin mi siir kwoinin hindara kabitkingigin mi siya Adi Komii siir yai imiirrarar napkin mi iya siya ha naonamin paeyin hiiiniya nirioninkinin si mi siya kimpisu pranae pranae bi haigin iikam krimiir whinkinsiis haiginiuwim.

9 Mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya siir inig in ha hainankiyin mi siya ti hinina boinki siya inig komii kibikakin mi kamim inig komii komiikakim simiir kougikouwin ini siyar ywowin.

10 Mi yipikim Adi Komii siir om hir nwowim mi nitir mi o ikim mi iikamim yipiki mi aokaowim mi nunau nwokai ikim mi yiu ikim simiir kouin ini siyar ywowin mi yipiki ta Adi Komii siya dapikiwa Jisis siir inig iir sair wakaei mi sima wi ntidid prasae kin tanii mi sima ogmwo wa waisii hiuwi mi wi komii hinina kauwok boinamnaekii,

11 siya inig komii kibikakin mi sima wi Jisis Krais Biyan Inkam Komiyyin siir inig iir hainankii mi

sima wi ha boinkii, siya inig komiigakin. Dimusi rani, dimin taeminim Krais siya tirim simiirsika. Mi ti dimin taeminim yim wi Adi siir inig iir hainan praprasi. Iriig.

Nim krıma ini sikwo paenan ywowim yipiki iikam imiir bigna iiisiiumauu apiyim siyiun niyaka mi krıma simiirin wi Adi Komii siir siyu iir niisiiumauui

12 Ti kariir nomiyyauim kara ina naingwokwonanaeiyin, biya kara kimaka nwowa mi kima kariir yai imiir wakaeyim mi kima ina wakaeyokna apim simiiram. Mi tariinanin kara kimaka nwo rani, kara ini aru nwowin. Kima kariir wakaeyokna ap biya kima tira saiir hiriinan mi tariinanin ti aru kara nwowa ya dimin komiigikomii aeyairga kima kariir yai imiirin nhami nhami kipi wakaeyokna ap. Kima ti dimin taeminim simiir ti wakaeyokna ap yipiki biya Adi Komii siya tirim kimiir mi mhoiiya kimiirin wi siya nikunami ninomor koua hiriirin. Kima didid mi kakak dwo wim wi siir pi tirisni didigak kimiirsi nwowim.

13 Kima ti dimin imiir tir. Dimusi rani, Adi Komii siya iinokinokin kimiir kwonim simiir simiirar tirnanaei dimin taeminim siya naingwowim kima wakaeyokna apim simiiram naingwowim mi simiiram wakaeyokna apim.

14 Mi dimin taeminim kima tiriylim kima kipi ninkinwaomwarkii boin mi simiirsi kipi niniinansao simiirin hindara tir.

15 Mi kima ti dimin hiriinanim simiir tiri mi iki nhirim wi kimiir boinhuriyu rani, dimin biyie kima tiram mi kima wi wadleyar sibgu okiyami.

Mi kima wi sikwo paenan niuyaei, sikwo paeya niyyaka bigna apiya kigimok apam, iikamim yipiki biyie nwowim, simiir bopwoniyan.

¹⁶ Mi kima simiir diisiimauu Adi Komii siir yai kibi kibi imiirin mi simiir whinkinsiis haiginiu mi siyiu wadie sibgu apanin hinin, pikti hinin dimin ikin wadieyin sima wakaeyokna apanin. Mi kima ti dimin imiir tiri, mhoiyya Krais siya swoki iti, kara wi karamar naingwona rani. Dimusi rani, kara ina ninokninkinin ti dimin taeminim kara tirim sima wi nae karamae nwo rani.

¹⁷ Kima Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna api ya ini nae Adi Komii siir ninkin imiyyaenan ywowa. Mhoiyya kariirin inkamki tiowi mi kara ha naonami mi kariir nhieya ha naokiinaiinii mi ya tariigina ya naeyim kima ninkin imiyyaeyim simiir idwo swokini haiginkika. Mi tariigina kimiirin wi saeyer whinkinsiis haiginiuwi Adi Komii siir wakaeyokna apamin kima tira saiir hiriinan mi kara wi mairstimairstga prasae nwo rani.

¹⁸ Mi ti dimin hiriinanin siya nimbiyami mi kima wi mairstimairstga kanaka dinkin o ta mairstimairstga kara nwowa saiir hiriinan. Iriig.

Pol siya Timoti siir boinkin

¹⁹ Kara ha naingwoni Biyan Inkam Komii siya kariirin wa kiwakii Timoti siir nikropkiyim mi iikam kimiirin siya nini kignakiyim mi sima wi tiriirar swoki iti mi ta hiriinan saiirsika mhoiyya kara wi haini ninokninkini kima wadie nwowi mi Adi Komii siir wakaeyokna api mi kara wi mairstimairstga kimakar nwowi.

²⁰ Kara Timoti siir hiriinan inkam nwir karamaeka mi siya ini kariir hiriinan ywowin mi ta

hiriinan saiirsika siya iikam kimiir whinkinsiis haiginuwam asi naingwokin wadie kima sibgu owim.

21 Mi yim iki iikam nhirim yim simamar naingwonaekim yim sima digworaekwowim Jisis Krais siirim simiir kig rani.

22 Mi kima ina ninokninkinim Timoti siya ti siyiu hiriinanin siir nwo rani, siya inkam wadiiek. Siya siyamar bi naingwonaekin siya iikam kimiiram naingwowikin mi kariirin siya whinkinsiis haiginugin Adi Komii siir yaiyim simiir nanaakninkii haiginuwam yinisimin siir ad iiir whindiraerariyin siir hiriinan.

23 Mhoiya kara ti dimin taeminim kam ima tiranim kariir simiirin wa ninokninkini, kara minam naingwokin Timoti siirin kimiiram nikropkiyim.

24 Kara hiriayar naingwo tibmii kinni Biyan Inkam Komii siya kariirin wa whinkinsiis haiginuwi mi kara wi kimiminki rani, maeyauwa mii biyie mriiya sima hugripkikikaiya saiar tir haiburgiggsasauwim mi kara Timoti saika wa niti kimiir kignakiyim.

25 Kara minam naingowi Epaafrodaitas siirin kimiiram waraur nikropkiyim. Siya kariir nomiiyaugin mi siya mi kara krira ini nwiruwar ywowiskiyo mi Adi Komii siir dimin taemin imiirin krirar tirikim dimin biyie saika ninkinyaeyaowim inkamin yaii niniyin siya tiriya saiar hiriinan. Mi biiyarin, kima siirin bidiyar iki ikropkiyin mi siya ha nitin mi kariirin dimin taemin siya ini whinkinsiis haiginuni.

26 Siya iikam kimiir whinkinsiis haiginuwam

naingwokin dimusi rani, kima ha wakaekim siya maki niigin mi siya maka niiyim siya pi borisopi kima siiram naingwoyimyokim ta ma siya nii aiisyin.

27 Biya siya parii parii pi naowim mi siirin Adi Komii siya naingwobunakin mi siya whinkinsiis haiginiugin mi siya painiisi yaosi. Siya siiraramar bi naingwobumbugin. Niingaka. Siya kariiram warar naingwobumbugin mi ta hiriinan saiirsika siya naonami kara wi komii nouubobo in tani.

28 Mi ta hiriinan saiirsika kara siirin asi nikropkisasaugin kimiir kignakiyim mi kima siirin wi hiriinan saiarsi kigwini mi kimiir kwoinim wi mairstimairstga nwowini. Mi kima mairstimairstga nwowi mi an kara wi mairstimairstgar mi owi.

29 Mi siya waraur nimbinii mi kima siir kigwini mi kima wi mairstimairstga dwoki Biiyan Inkam Komii siiramin yipiki siiram kiwaki karam nwowin siya naowam. Mi kima ti hiriinan inkamin siiram daingwo inkam komiiyin siya.

30 Dimusi rani, siya naosi bi naingwoyimyokin. Siya Krais siir dimin taeminim simiirsi naingwoyimyokin mi siya naoni piu asi nwokin mi kimiir igsopa ini siya yokwokairina mi siya kariirin pranae pranae bi whinkinsiis haiginiugin mi ta hiriinan saiirsika siya maki asi niigin. Iriig.

3

*Yipiki Jisis Krais siiryai imiir wakaeyokna apiyin
yio inkam wadiekin*

1 Ti kariir nomiiyauim, tiki nwokripkaigiyim yaiyim kara kimiir boinkiyam tirim yim ti sim. Dimusi rani, wiim kima Biiyan Inkam

Komii siirgim mi kima mařgimařga dwo! Mi dimin taeminim yipiki biiya kara winkiyim yokwoni kimiiram mi tariinanin kara simiirar swoki winkikin. Kara ti yai kibi kibiyim kimiir boinmausu bi piyaoxin. Mi an kara ha naingwoxi kima iinokiiinokin ta yai aiir wakae ya dimin kibigikibi aeyaixga.

² Kima ti kamim dimin biyiekakim yipiki wranan nwowim simiirsi mintarao, kimiir kwoinim wi sim pi kiyaiisi mi wi ti hiniin sima boini kimiir mioisim ti kitixopnir hai mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya kimiirin wi hiriinan saiirsi nanmai-warkainaei. Mi kima ti hiriinanin wi kimiir piu aiirar swoki tirkunaei.

³ Nim krima hiniina naingwo tibmii kiiin tani krima krimiir miois imiir kitixopnir hais mi ti hiriinan siyuin krimiirin wi siya whinkinsiis haiginiu rani, krima Adi Komii krimiir Wanin siir yinisisim nwowim. Ningaka. Mi iixa Adi Komii siir naeyiuin krimiir kwoinau tir nwo kaiiyim mi krimiirin siyar whinkinsiis haiginiuwi Adi Komii siir inig iir hainanam mi krimiirin siyar mi iisiimauuwi hiniinin nim krima Adi Komii siirgisiir yinisisim. Mi dimin taeminim Jisis Krais siya tirim krimiir krima simiir ninokninkini mi krima wi mařgimařga prasae nwo rani. Mi nim krima ina ninokninkin ta saiirin, krima krimarin wi dig nwo rani, Adi Komii siir tirim mi siya krimiir nanmai-warkainam ta sima boina krimiir miois imiir kitixopnir haiya saiirsi. Ningaka.

⁴ Mi kara ti dimin taeminim biiya kara wakaeyokna apim kara Juda simiir biiyan siyuin

siir dimin taemin imiir wakaeyokna apam naingwokiswo mi kara wi simiirar pi wakaeyokna apin mi kara ti hiriinan tirim pi boriisopi. Kam nhirim yim ha naingwowi sima Juda simiir siyu iirar wakaeyokna apkripkaii mi sima wi wadieyar sibgu owi mi an kara ina ninokninkin, biya an kara ti siyu hiriinanim wadie simiirsi nwokin. Mi ti siya siyu hiriinanin ini ti siyuin sima tirin ini siir haiburin.

⁵ Mi an kara ti hinina boinkin. Dimusi rani, iiya kariir apua kariir naokainakiya, iiya kara iyiim iriiyar kwoima nwowin mi sima kariir miois aiirin ina kitiyopnir haiyim hinina nisiimauuwam an kara Adi Komii siirgin. Mi Jekopin yipikin sima dapiyin Isrel, siya kariir brougaekin. Mi an kara Bensameni piugana sauir inkamkin mi yio ini kaimwokikaimwowar ywowin, an kara Judani isidin siurgisiir inkamkin. Biya kara Farisimi isidin siir inkam nwowin kara Moses siir inkam nwowin kara Moses siir siyu komii siir yai whiekakim yipiki Adi Komii siya hauugiyim simiirar wakaeyokna apkin.

⁶ Kara pi ti hinina boini, kara Adi Komii siirin dimin whoimoni bi tirkin mi iikamim Krais siir yai imiir wakaeyokna apim simiirin kara tioidwomaigim mi yipiki siir piuganan ikim. Mi iikamim yipiki kariiram kinankiuim siyuin kara wakaeyokna apin Moses siir siyu komii siir yai imiir sima wi hiriayar boini, kara wadiekin mi kara dimin biyie bi tirkin.

⁷ Biya an kara ha naingwokin ti dimin taemin hininan yim dimin komiigim mi tariinanin an kara hinina naingwo tibmii kini ti dimin

taeminim yim dimin komii rani. Dimusi rani, tariinanin kara Jisis Krais siiram naingwo tibmii kiini mi kariirin wi siya whinkinsiis haiginiuwi wadie sibgu owim.

⁸ Dimusi rani, kara hinina naingwo tibmii kiin tani ti dimin taemin hininin yipiki biiya kara napim yim dimin komii rani mi an kara hinina naingwo tibmii kiini ti dimin taemin hininin yim dimin komii rani. Dimusi rani, an kara ina ninokninkinin kara Jisis Krais siir wakaeyokna api mi dimin taeminim iikamim yipiki Adi Komii saika nwowim simiir whinkinsiis haiginiuwim biiya yim siya bidi ikwokopouugigim. Mi kara ti dimin taemin hininin simiirin digiumii bidi haimriyugigim mi kara simiirin ha naingwoi yim ini dimin biyiekibiyie ywowim mi ta hiriinan saiirsika kara Jisis Krais siirgisiirara asi wakaeyokna api.

⁹ Mi tariinanin kara Moses siir siyu komii siir yai imiir swoki wakaeyokna ap rani mi Adi Komii siya wi ta hiriinan saiirsi boin tani kariirin dimin whirki bi kimbugin mi ta siya boina kariirin hinin kara dimin whirki bi kimbugin ya dimusi rani, kara Krais siir yai imiiram naingwo tibmii kiingin mi tariinanin kara ini siir piugan aiir nwowin.

¹⁰ Kara ti dimin hininin sim naingwokin. Kara Jisis Krais siir sibgu inokninkinam tirkin mi kirie komiiya siya haiya iiya siya ie hir haiburgigin mi ha swoki insiin idwowin. Kara saika iripa bidi yamasu kikinin mi kara ti dimin biyie biyeyim mi kimpipisuwa siya haiyim hiriinan haiyamar mi aingwoi.

¹¹ Kara ti dimin taemin imiirin minam tiri, iiya kara naowi kariirin wi siya nanmaiwarkainaei

mí kara wí omwaiyar swoki waiyaei mí wí saíkar nwowi. Ḧriig.

Pol siya minam naingwokin Jisis siir hiriinan inkam kibi nwowim

¹² Kara pi hiniina boin tani kara siiram bidi wakaeyokna apin, kara tira sair hiriinan mí an kara inkam kibi bidi ywokiyin. Niingaka. Kara ina niki mìrii ninkiyaei kripkaiyin ti dimin taemin imiir wakaeyokna apam mí ta hiriinan saiirsika kara wí Krais siir hiriinan asi nwowi dimusi rani, siya kariir bidi yimbinin siir inkam nwowim.

¹³ Ti kariir nomiiyauim, kara hiniina naingwo rani, kara inkam kibikikibikin. Niingaka. Mi kariir dimin taeminim biiya kara nonkwoim simiirin digiumii bidi haimriyugigim mí kara ti diminim mhoiyya digi dig nwowaiginiuwanim simiirgi simiiramar naingwo iskii.

¹⁴ Kara ini ti kamim yipiki ninkikin iwitiyim dimin haiyam ini simiir hiriinan ywowin. Mi ta hiriinan kara nwowa, kara ti nu iiir asi nwowi. Kara Adi Komii krimiir Wanin siir wakaeyokna apikin mí ta hiriinan saiirsika mhoiyya siya dimin taeminim yipiki siya niki imbinim kariir wí hiriinan saiirsi haa. Dimusi rani, miiya Jisis Krais siya tira saiirsika mi Adi Komii siya kariirin wí hiriinan saiirsi nimbini omín ninomor kou hir nwowin siir nwoyokiyokiikaeyamim iinokkinokin.

¹⁵ Mi krima whiekakarim yipiki ha niki aingwo tibmii kripkaiyim Adi Komii siiram nim ti kwoin hiniinin kara boinkiyin siirrarar dwo iski. Mi kimiir kwoinim yapa yapa nwoprigini mi Adi Komii siya iriipi hiriinan ti diminim kara boinkiyim kimiir

wi simiirar mi iisiimauuwi mi kima wi haniiingin sibgu inokninkini.

16 Krîma ti dimin kîngikînim Adi Komii siya niisiimauuim simiirgisimîirrarar wakaeyokna ap iski mi iripi hiriinan krîma ti siyuin ti tariinan krîma ninokninkin siirrarar dwowiski.

17 Ti kariir nomiiyauim, krîma iikamim yipiki Biyan Inkam Komii siiram naingwo tibmii kîniyim, krîma siyuin kima nwowanin siir niisiimauugin. Mi ti hiriinan siyuin siir kigi mi wi hiriayar dwokripkai mi iripi hiriinan ti iikamim yipiki kariir siyu iir napiyim mi hiriinan tiriylim simiirin sibgu timi kigrirao.

18 Dimusi rani, kara ta yaiya aiirin ii kasa kasa bi boinmîmauugin kara hîrankar boinmîmaubumbunaniyin mi ini tariinanar yadigniyin mi tariinanin iripi hiriinan kara ini oubgakar swoki boinouugiyin. Mi tariinanin iikam whiekakim yipiki Adi Komii siir inig hainaniyim kimaka, siyuin sima nwowyiyim kimaka yio ini Jisis Krais siir sauan omomim sima nwowyiyin ini hiriinan ywowin. Mi siyuin sima nwowyiyin sima yaibu Jisis Krais siya naowa paeyin hîiniya nirioninkinin si sair niewaiyiugim.

19 Adi Komii siiram naingwokwonanaeni hanîn aka, sima iinokiinokin dimin taeminim simiir kwoinki naingwowyiyim simiirram naingwokwonanaeiyim. Mi ti dimin taemin hiriinanim iikam nhîr imiir tiri nîdidgak sima nwowam mi ti iikamim sima iinokiinokin ti dimin hiriinanim simiir simiira haînopyaeyao boînkripkai. Mi simiir kwoinim ini ti nuin siir

digworaekwo imiiram yamkiyim. Mi ti Adi Komii siir dimin taemin imiirin yio ini niingaka ywowin. Mi ti hiriinan saiirsika, tiriiginin hiriinan tiri mi sima omin ninomor kou hir nwowin siir namim wi dig nwo rani, Adi Adi saika nwowam. Mi sima inokiinokin wi miiyiknan nwo rani mi sima wi Adi Komii saika nwo rani, wi yapa yapa nwowi.

20 Mi. Dimusi rani, nim krima omin ninomor kou hiranin siir hirankim mi krima Jisis Krais siiram nwokwokini krimiir Biyan Inkam Komiiyin, krimiir nanmaiwarkainan inkamin mi siya omin ninomor kou hiranin siir hiranki krimiirsi nitkin.

21 Mi ta siya niunaiinii nua tiriir mi ta krimiir piua nu tirana ya wi siya kisina owaiginiuwi ninomor kougikou hiran piu aiir siir piugipiua saoir hiriinan nwowam. Siya ti hiriinanin wi siir kirie komiiya saoir kiriensi tiri. Mi ta kirieya siya saoir kiriensi tirkin siya ti dimin taemin imiirin mi sima wi siir in ara nonkwo digi. Iriig.

4

Iikam kima mařgimairga mi kwoin whirua dwo mi dimin taemin kibi kibi imiiram daingwo

1 Mi ta hiriinan saiirsika, ti kariir nomiiyauim, kima yipiki kara naingwokwonanaeiyim, kariir kwoin komiiyin nitam naingwowi kimiir kignakiyam mi kara ini mařgimairga kimiiramar mi owin mi ini kimiir inig iirar mi hainankiyin mi wim kima ini kariir miiya saoir paenidnan ywowim. Mi kimiir naingwo tibmiiya kirie hiriayar dwokripkai siramin dimusi rani, dimin taeminim kara boinmimauuwim kimiir simiirsika.

² Yuodia Sintiki kowiirin, kara pi igao yai boink! Kowa iripa dongwomamair ae mi Biyan Inkam Komii Krais siiram wakaeyokna apim kwoin whiruwar dwoki.

³ Kara kariir nomiiyau kibyo kowiir boinkii yipiki biya kanaka mriiyo ti dimin kaimwowim simiir, kowa ti wig iso sowiir whinkinsiis haiginiu sowa kwoin whirua nwowim. Dimusi rani, kariirin sowa isairar whinkinsiis haiginiugo Adi Komii siir yai win kibya saiir nanaakninkii haiginiuwim, Klemen saika. Mi kimiir iikam nhirim kariirin sima warar whinkinsiis haiginiugim mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya kimiir inigim Yokwo Komii saiir hir winim simiir asi ninokninkini. Mi tiriiginim yipiki kwoin win haiyim wim kima ini siir yinisism ywowim.

⁴ Kima mairstimairstga dwo Biyan Inkam Komii Krais siiram. Kara kimiirin pa swoki boinkii, kima mairstimairstga dwo.

⁵ Wi kimimin tani Biyan Inkam Komii Jisis Krais siyan wi sipi swoki iuunaiinii nua tiriir. Mi ta hiriinan saiirsika, wi hiriinan asi tiri mi wi iikam whiekakim simaka nongwomamair aei.

⁶ Mi kima whiekakim dimin taemin whiekakam kipi naingwokwonanaei mi Adi Komii krimiir Wanin siiram srii ti dimin taeminim kima boiniyiim kima haiyam. Mi iiya kima Adi Komii saika boini mi kima siiram srii mi ti diminim saeya tirim simiirsi boin wadieki siirin.

⁷ Mi ta hiriinan saiirsika ta Adi Komii siir nongwomamair aeya yipiki wi ninokninkin karamae krima nwowi mi kimiirin wi saiir kirieni whinkinsiis haiginiuwi mi wi siya kigriraowi kimiirin mi kima wi mairstimairstga

nwowi mi wi dimin kibi kibiyim simiiraramar naingwowi. Dimusi rani, nim krims Krais saika bidi yamasukikinim.

8 Mi ti nwokripkaigyan yaiyim kara kimiir boinmauuwanim yim ti sim, kima ti dimin taeminim niksiseae karam nwowiyim simiiram nhami nhami kipi naingwo mi yi tiriiginin yio kaimwowaargin. Mi dimin taeminim yipiki Adi Komii siya naingwowiyim yim wadiekim mi dimin whirki bi mi kimgugim, kaimwo kinaргim mi yipiki iikam nhirmi whinkinsiis haiginiuwyim. Mi kima dimin taeminim Adi Komii siya mi iikam ikim maирgimaирga simiir nwwaiginiuwyim simiiram daingwo mi dimin taeminim yipiki wadie nwowiyim mi ta hiriinan saiirsika iikam simiir kwoinim simiir asi wakaeyokna api. Mi piki hinin dimin ikim wadie nwowim ti diminim simiir hiriinan mi kima wi ti simiiraramar daingwo iski.

9 Mi dimin taeminim yipiki kara boinmimauuwim kimiir mi kima mi kiga kariir simiir wakaeyokna ap mi kima simiir wakaeyokna api mi ta hiriinan saiirsika Adi Komii siya kimiirin wi maирgimaирga asi nwwaiginiuwi mi siya wi ini hanin kimiir kwoin imiir kwirii idwokai. Iriig.

Pol siya iikamim Filipai hiranim maирgimaирga simiir nwokin. Dimusi rani, sima dimin taemin siir hauugim siir whinkinsiis haiginiuwam

10 Kara maирgimaирga prasae bi nwokin Biyan Inkam Komii Krais siiram. Dimusi rani, biiya kima kariir whinkinsiis haiginiuwam naingwokim. Biyya kimar boininkiniunaniyin kariir mi ini tariinanar yadigniyin mi kima nhami

nhami b̄i bōinkim h̄in̄in̄in k̄ima kariir whink̄nsiis haiḡniuw̄im w̄i dig nwo rani. M̄i tariinan̄in k̄ima kariirin̄ in̄a swoki whink̄nsiis haiḡniuw̄im.

11 Kara ti dimin taemin̄im k̄imiir b̄i bōinmauḡim. Dimusi rani, kara digworaek-wowam whaowaek̄in. Kara in̄a ninokninkin̄in m̄i kara simiirsiȳin naingwoȳimyok rani kara wi mārḡimārḡar nwowi simiiramin̄.

12 Kara in̄a ninokninkin̄in siyuin inkam paeprikabnan m̄i owiȳin siirin m̄i inkam̄in digworaekwok̄i naokingugunankai ikin̄. Kara iiȳim m̄i omim kara nwowiȳim simiirin in̄a sibgu inokninkin̄im m̄i kara mhiigi m̄i aowi m̄i kariir mhiiya saeya m̄i kin̄iuwi, yio kara pa ninokninkinkii kariir kwoin̄in mārḡimārḡa siya nwowiȳim.

13 Mi ti digworaekwowim kara simiir tiri wi digar nwowi yip̄iki kara bōinm̄imaauuw̄im kir̄eya Krais siya hauuwa kariir m̄i kariir kwoinau kin̄irkai haiḡniuwa saiir kir̄ieni.

14 K̄ima kariirin b̄imbiuwi b̄i tirkin m̄i iiȳim dimin biȳieȳim kariiram nimbiniȳim m̄i w̄im k̄ima kariir b̄idiyar m̄i whink̄nsiis haiḡniuw̄im.

15 Biya iiya kara nu hāimii Masedonia h̄ir haiburgigin Adi Komii siir yai win k̄ibya saiir bōinm̄imaauuwam m̄i Filipai k̄imiir iikam̄im kariirin dimin taemin̄im k̄ima k̄imar hauugikin, siyuin iikam̄im sim hauuwyin simiir nomiiyau imiir siir h̄iriinan. Iikam̄im iki om nhir̄im siim̄im yim kariirin dimin sim whir b̄i swoki hauumiminkim ini k̄ima k̄imar ywoviskiȳim.

16 Biya iiya kara om Tesalonaika h̄ir nwowin m̄i k̄ima kariir b̄idiyar m̄i whink̄nsiis haiḡniuw̄im

mi dimin taemin kariiram bidiyar mi hauugiyim
ini kima kaimwowar swoki hauugiyim dig-
woraekwowim kariir whinkinsius haiginiuwamin.

17 Kara yai karamaeka kima dimin taemin kariiram kima mi hauugiyim kara ha naingowi Adi Komii siya kimiirin dimin miiyik miiyik imiirar hauugin. Dimusi rani, ti digworaekwowim kima tirim kariir simiirsika.

18 Kara digworaekwo kasa bi haiwinkin ini ti digworaekwowim kara naingwowim kara haiwinam Epafrodaitas siir iinankin yipiki ti digworaekwowim kima nonkwo hauugiyin kariir nini hauugiyim ini simiir haiburin. Mi tariinanin kara dimin whiram whaowaeki rani. Mi ti digworaekwowim kima haingiriyiu haiginim kariiram yim mairstimairstga kariirara bi nwowaiginiugim yim Adi Komii siir warar nwowaiginiugim mairstimairstga. Mi ti digworaekwowim yim ini ti dimin kibi kibiyim piui miiyik whakiyim Adi Komii siir ninkin imiiyaeyim ini simiir hiriinan ywowim.

19 Dimusi rani, kima digworaekwo kariir hauugikim mi kariir Adi Komiiyin yio iriipi hiriinan yio wi digworaekwo kimiir mi hauwi, ti digworaekwowim kima hainguguwim kaimwoka. Dimusi rani, kima ini Jisis Krais saikar yamasukikinim mi kima ti digworaekwowim Adi Komii krимиir Wanin siya kimiirin wi pranaepranae nikboinmamaир haiginiu rani mi kima wi simiiram whaowae rani siya kimiirin wi kasa kasa hauu rani.

20 Ha wit, krима krимиir Adi Komiiyin siir inig iirrarar hainani. Dimusi rani, siya

wadiiekıwadiiekın. Mi yaimwokiyaimwowan inkamkin. Iriig.

Nikopkaigiyán yaimırsısim kwısuwao Pol siya boiniyım sima

²¹ Kara mi kariir nomiiyauim tıran ima, krıma kimiirin yapa yapa nokboınmamaırgı krımiir nomiiyauwıim warauranıim kimiirin yıpikı Jisis Krais siir wakaeyokna apiyım, krıma kimiir nokboınmamaırgı.

²² Iikam whiekakım tıranıim yıpikı Krais Jisis siir wakaeyokna apiyım sima kimiir nokboınmamaırgikım. Nhırıim yıpikı Krais siir wakaeyokna apiyım yıpikı inkam komii Sisa siir miriiyım, sima kimiir nokboınmamaırgikım.

²³ Kara Biyan Inkam Komii siiramin minam sriigin siya siir naıngwobumbu aiir hauuwıim mi saeya wi kimiir kwoınau waraurar nwoki okripkaigiyamım. Iriig.

**Yai Win Kibiya
The New Testament in the Sepik Iwam Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sepik Iwam long
Niugini**

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sepik Iwam (Iwam, Sepik)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

5350dc83-93b2-5000-9c98-dcdb728ba84f